

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003344

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-11-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №552 від 21.11.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисник Катерина Анатоліївна

2. Kateryna A. Lysnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 06-11-2024

Спеціальність за освітою: Прикладна математика. Психологія.

Місце роботи здобувача: Приватне акціонерне товариство "Медичний центр "Добробут"

Код за ЄДРПОУ: 31629319

Місцезнаходження: , Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 6980

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.41.19, 15.41

Тема дисертації:

1. Медіа-психологічна реабілітація жінок зі страхом повторення травматичних подій в умовах суспільної кризи
2. Media-psychological rehabilitation of women with fear of repeating traumatic events in conditions of social crisis

Реферат:

1. Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню та емпіричному вивченню проблеми медіа-психологічної реабілітації жінок зі страхом повторення травматичних подій в умовах суспільної кризи. Проведено аналіз філософської та психологічної наукової літератури за зазначеною темою, розглянуто поняття суспільних криз, їх травматичного впливу на психологічний стан, наслідків у вигляді виникнення страхів. Розглянуто теоретичні засади виникнення страху повторення травматичних подій, докладно вивчено особливості явища на прикладі страху рецидиву раку в онкопацієнтів на етапі ремісії. Вивчені підходи та методи, відомі в психоонкологічній науці для подолання травматичних наслідків криз, а також концепції щодо можливих цілей психологічного впливу. Аналіз поглядів науковців на принципи проведення психологічної реабілітації, її етапи, методи та медіаскладову свідчить, що медіаскладова є доволі новою сферою і в

діяльності психологів, і в науковопсихологічних дослідженнях. Виявлена особливість страху повторення травмівних подій змінюватися залежно від поточної ситуації життя індивіда засвідчила, що суспільні кризи спричиняють загострення психологічних проблем. Страх рецидиву раку є показовим прикладом страхів повторення травмівних подій, водночас цей страх як психологічне явище притаманний більшості онкопацієнтів, що робить його актуальним напрямком дослідження. Відповідно обґрунтовано використання визначення «страх рецидиву раку – це страх, занепокоєння або тривога, що рак може повернутися чи виникнути в тому самому органі або іншому». Сформовано методологічні засади дослідження впливу біопсихосоціальних чинників на рівень страху рецидиву раку в онкопацієнтів у стані ремісії. Враховано, що індивідуально-психологічні чинники зумовлюють подолання особистістю травмівних подій та інтеграцію їх у життєвий досвід, а біомедичні чинники, такі як тип та стадія онкозахворювання, попередньо впливають на сприйняття діагнозу. Разом із усвідомленням пацієнтом небезпеки хвороби для здоров'я та особливостей перебігу лікування, відбувається формування здоров'язберігаючої компетентності. Ці чинники створюють можливість (або ускладнюють процес) пристосування, однак для успішності повернення до повноцінного життя необхідна також психологічна і соціальна підтримка та додаткове підвищення здоров'язберігаючої компетенції. Проведено аналіз впливу медіаінформації з інфопростору та схильності особистості до прийняття на віру міфічних причин виникнення раку та способів його лікування. Визначено, що наявність поширених у медіапросторі антинаукових відомостей щодо причин виникнення та шляхів подолання онкозахворювання, а також упередженого ставлення до раку з боку суспільства, є несприятливою для онкопацієнтів. Для протидії цим негативним тенденціям виокремлено напрямки реалізації просвітницької діяльності в медіапросторі. Виокремлено чинники, які зумовлюють підвищення рівня страху рецидиву в онкопацієнтів, які розподілені на: 1) мікросоціальні (соціо-демографічні) та макросоціальні (вплив суспільної кризи, наявність соціальної підтримки суспільства); 2) біомедичні; 3) особистісні (індивідуально-психологічні чинники); 4) медіачинники. Розроблено теоретичну схему дослідження, яка враховує взаємозв'язок соціальних, біомедичних, особистісних та медіачинників. Розроблено та модифіковано діагностичні методи дослідження впливу різних чинників на рівень страху рецидиву раку. Визначено концептуальну модель виникнення, перебігу та зменшення страху рецидиву раку з урахуванням медіавпливу, обґрунтовано рівні страху (низький, середній та високий). Низький рівень свідчить про нормальну реакцію на загрозові обставини і вважається функціональним страхом. Середній рівень є підвищеним і потребує від особистості змін здоров'язберігаючої поведінки заради його зниження. Високий рівень є дисфункційним і потребує психологічної реабілітації. Проведено адаптацію та валідацію української версії Опитувальника страху рецидиву раку, FCRI, на вибірці учасниць (n = 201) з різними типами та стадіями онкозахворювання, різного віку для подальшого вимірювання рівня страху рецидиву в українських онкопацієнток. Статистично визначено альфа Кронбаха для шкал опитувальника, яка для шкал Опитувальника FCRI визначена в межах від 0,711 до 0,913, для загальної оцінки = 0,911, для скринінгової шкали Тяжкість дорівнює 0,727. Цей результат підтвердив внутрішню узгодженість та надійність Опитувальника FCRI, що уможливило використовувати його для оцінки рівня страху рецидиву раку в жінок, а шкалу Тяжкість – для скринінгової оцінки у вигляді короткої форми Опитувальника, FCRI-SF. Визначено порогове значення, від якого рівень страху вважають дисфункційним; рекомендовано обрати за таке порогове значення загальні бали Опитувальника FCRI від 86 та вище, а для скринінгового Опитувальника FCRI-SF – значення від 22 та вище, що обґрунтовано для українських онкопацієнток в умовах суспільної кризи.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and empirical study of the problem of media-psychological rehabilitation of women with fear of repeating traumatic events in conditions of social crisis. An analysis of the philosophical and psychological scientific literature on the topic was carried out. The concept of social crisis, their traumatic impact on the psychological state, and the consequences in the form of the emergence of fears were also considered. The theoretical foundations of the fear of repeating traumatic events are considered, and the peculiarities of the fear are studied in detail using the example of the fear of cancer recurrence in cancer survivors at the remission stage. The approaches and methods that exist in psycho-oncological science to overcome the traumatic consequences of the crisis, as well as concepts regarding the

possible goals of psychological influence, are studied. The analysis of scientists' views on the principles of psychological rehabilitation, its stages, methods, and the media component showed that the media aspect is quite new both in the everyday work of psychologists and in scientific psychological research. The revealed feature of the fear of repeating traumatic events changes depending on the current situation of the individual's life proved that social crisis causes aggravation of psychological problems. The fear of cancer recurrence is a demonstrative example of fear of repeating traumatic events, and at the same time, this fear as a psychological phenomenon is inherent in most cancer patients, which makes it a valid research direction. Accordingly, the use of the definition "fear of cancer recurrence is the fear, worry, or anxiety that cancer may return or occur in the same organ or another" is justified. The methodological foundations of the study of the influence of biopsychosocial factors on the level of fear of cancer recurrence among cancer survivors in remission were formed. It is taken into account that what determines the individual's overcoming of traumatic events and integration them into the life experience is individual and psychological factors, as well as biomedical factors, such as the type and stage of cancer, preliminarily influence the perception of the diagnosis. Together with the patient's awareness of the danger of the disease to health and the peculiarities of the course of treatment, the formation of health-preserving competence takes place. These factors create the possibility or complicate the process of adaptation; however, psychological and social support and additional health education are also necessary for the success of returning to a full life. An analysis of the impact of media information from the infospace and the individual's tendency to believe in mythical causes of cancer and methods of its treatment was carried out. It was determined that the presence of unscientific information spread in the media space about the causes of the occurrence and ways of overcoming cancer, as well as the prejudiced attitude towards cancer on the part of society, is unfavorable for cancer patients. In order to counteract these negative trends, directions for the implementation of psychoeducational activities in the media space have been identified. The factors that lead to an increase in the level of fear of recurrence in cancer patients are distinguished, which are divided into the following: 1) biomedical, 2) micro-social (socio-demographic) and macro-social (the impact of social crisis and the presence of social support from society) 3) personal (individual - psychological factors) and 4) media factors. A theoretical scheme of research has been developed, which takes into account the interrelationship of social, biomedical, personal, and media factors. Diagnostic methods of studying the influence of various factors on the level of fear of cancer recurrence have been developed and modified. A conceptual model of the emergence, course, and reduction of the fear of cancer recurrence, taking into account the media space influence, was determined, and the levels of fear (low, medium, and high) were substantiated. A low level indicates a normal reaction to threatening circumstances and is considered a functional fear. The average level is elevated and requires changes in health-preserving behavior from the individual in order to reduce it. A high level is dysfunctional and requires psychological rehabilitation. Adaptation and validation of the Fear of Cancer Recurrence Inventory, FCRI, was carried out in Ukrainian on a sample of participants with different types and stages of cancer, of different ages (n = 201) to further measure the level of fear of recurrence in Ukrainian women cancer survivors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Лисник К. Сучасні підходи до вивчення страху рецидиву раку. Огляд іноземних досліджень. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. 2021. Вип. 2(12). С. 57–60.

DOI: [https://doi.org/10.17721/BSP.2020.2\(12\).10](https://doi.org/10.17721/BSP.2020.2(12).10)

- 2. Лисник К. А. Теоретичні та емпіричні моделі подолання високого рівня страху рецидиву в онкоодужуючих. Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки. 2021. Вип. 2. С. 144–152. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2021-2-17>
- 3. Лисник К. А. Особливості адаптації методики ConquerFear для психологічної допомоги українським онкоодужуючим. Вісник Львівського університету. Психологічні науки. 2023. <https://doi.org/10.30970/PS.2023.16.3>
- 4. Лисник К. А. Особистісні реакції жінок на етапі ремісії онкозахворювання. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Психологічні науки. 2024. Вип. 23 (68). С. 61–71. DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2024.23\(68\).06](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2024.23(68).06)
- 5. Lysnyk K., Zelenin V. Sociocultural factors of the emotional state of cancer survivors (on the example of Ukraine and Israel). Journal of interdisciplinary research. 2024. Vol. 14(1). <https://doi.org/10.33543/140139205214>
- 6. Лисник К. А. Особливості адаптації української версії Опитувальника страху рецидиву раку. KELM (Knowledge, Education, Law, Management), section Social and behavioral sciences. 2022. Vol. 1(45) P. 133–141. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.1.20>
- 7. Lysnyk K. Conducting psychological support groups online during the war in Ukraine. Person-Centered & Experiential Psychotherapies. 2023. Vol. 1. P. 115. DOI: <https://doi.org/10.1080/14779757.2023.2167735>
- 8. Лисник К. А. Вплив толерантності до невизначеності на проживання онкологічного захворювання літніми людьми (кроскультурний аналіз). Чинники розвитку толерантності особистості на різних етапах соціалізації: колективна монографія / за ред. проф. О. І. Власової Київ: Яроченко Я., 2022. С. 296–315. URL: <https://inter-sci-guild.org.ua/chynnykyrozvytku-tolerantnosti-osobystosti-na-riznykh-etapakh-sotsializatsiyi> (дата звернення: 05.05.2024).
- 9. Лисник К. А. Копінг-стратегії особистості в умовах ремісії онкозахворювання. Особистість у сучасному соціо-психологічному вимірі: монографія / за заг. ред. Г. А. Приба, Є. М. Калужної. Херсон, 2022. С. 432445. URL: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.33829.78565>.
- 10. Мілютіна К. Л., Лисник К. А. Сучасні підходи до надання психологічної допомоги онкохворим. Science and education: problems, prospects and innovations: VI міжнародна науково-практична конференція. Кіото, Японія, 2021 р. / CPN Publishing Group, 2021. С. 419–422. URL: <https://sciconf.com.ua/vi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiyascience-and-education-problems-prospects-and-innovations-3-5-marta-2021goda-kioto-yaponiya-arhiv/> (дата звернення: 05.05.2024).
- 11. Мілютіна К. Л., Лисник К. А. Застосування вчинкового підходу до надання психологічної допомоги онкохворим. Тенденції розвитку психології в Україні: історія і сучасність: матеріали міждисциплінарного круглого столу, присвяченого 95-річчю видатного українського психолога, фундатора вітчизняної історико-психологічної науки Володимира Роменця / за наук. ред. І. В. Данилюка, І. В. Ващенко, Г. К. Юрчинської. Київ, Видавництво Ліра. Київ, 2021. С. 59–61.
- 12. Лисник К. А. Модель надання психологічної допомоги особистості в умовах кризи, спричиненої онкозахворюванням. Соціально-психологічні технології розвитку особистості: Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів. 2021. С. 249–254.
- 13. Лисник К. А. Особливості психологічної корекції страху рецидиву раку в онкоодужавших. Організаційно-управлінські та психологічні аспекти сучасного ринку праці України: тези доповідей X Всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених, 24 листопада 2021 р., м.Київ / упоряд. А. О. Волошко, Л. Г. Новаш. Київ, ІПК ДСЗУ, 2021. С. 123–125. URL: <http://new.ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/збірник-матеріалівВсеукр.-н.пр.-конф.-молодих-учених-24.11.2021-р..pdf> (дата звернення: 05.05.2024).
- 14. Лисник К. А. Методики дослідження взаємозв'язку рівня страху рецидиву раку та соціально-психологічних особливостей особистості онкоодужуючого. Formation of innovative potential of world

science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference. Tel Aviv, State of Israel: European Scientific Platform, 2021. Vol. 2. P. 76–78. DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-26.11.2021>

- 15. Лисник К. А. Вплив соціально-демографічних чинників на страх рецидиву раку в онкоодужуючих-жінок. Психологічне здоров'я особистості в контексті процесів глобалізації: методологія дослідження, реалії та перспективи: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. Київський національний університет ім. Т. Шевченка, м. Київ, 2022. С. 8284.
- 16. Лисник К. А. Міфи про онкологію в українському інфопросторі як чинник психологічних криз. Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти". 15 Секція 3. Моральна та соціально-психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції з нагоди 25-річчя кафедри психології розвитку та консультування Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. 2023. С. 215–220. URL:[http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/31124/1/48_Lusnuk .pdf](http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/31124/1/48_Lusnuk.pdf) (дата звернення: 05.05.2024).
- 17. Лисник К. А. Медіа-психологічна реабілітація в умовах суспільної кризи. Наука та освіта в умовах викликів сьогодення". Секція 8. Соціальногуманітарні науки: конференції. м. матеріали Чернігів, Міжнародної науково-практичної 2023. С. 250–254. URL: <https://researcheurope.org/product/book-36/> (дата звернення: 05.05.2024).
- 18. Лисник К.А. Вплив суспільних криз на сприйняття онкодіагнозу. Modern problems of science, education and society: The 12th International scientific and practical conference. February 5–7, 2024 / SPC "Sciconf.com.ua", Kyiv, Ukraine. P. 769–774. URL: <https://sci-conf.com.ua/wpcontent/uploads/2024/02/MODERN-PROBLEMS-OF-SCIENCEEDUCATION-AND-SOCIETY-5-7.02.24.pdf> (дата звернення: 05.05.2024).
- 19. Лисник К. А. Ведення психологічних груп для жінок зі страхом повторення травмивних подій в кризових умовах війни. Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: IX Всеукраїнська науково-практична конференція. м. Суми, 2024. С. 126–128.
- 20. Лисник К. А. Здоров'язбережувальна компетентність онкопацієнтів в ремісії. Психологічне здоров'я особистості в контексті процесів глобалізації: методологія дослідження, реалії та перспективи: II міжнародна науково-практична конференція. КНУ ім. Тараса Шевченка, м. Київ, 2024. С. 117–120.
- 21. Лисник К. А. Інтегративний підхід до ведення груп психологічної підтримки онкопацієнтів в умовах суспільної кризи. Політ. Сучасні проблеми науки: тези доповідей XXIV Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Том 1. Гуманітарні науки / НАУ, м. Київ, 2024. С. 115–116.
- 22. Lysnyk K., Zelenin V. Virtualreality for the rehabilitation of patients with anxiety disorders after stressful events. Horizons of Innovation: Conference on Multidisciplinary Trends in Science. 2024. P. 329–332. URL: <https://futuritypublishing.com/horizons-of-innovation-conference-on-multidisciplinarytrends-in-science-2024-2/> (дата звернення: 05.05.2024).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зеленін Всеволод Володимирович
2. Vsevolod V. Zelenin

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1267-9308**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210885553>**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова**Код за ЄДРПОУ:** 44807628**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кирилова Олена Олександрівна
2. Olena O. Kyrylova

Кваліфікація: к. психол. н., с.д., 19.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3508-0405**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222118215>**Повне найменування юридичної особи:** Національна академія медичних наук України**Код за ЄДРПОУ:** 00061125**Місцезнаходження:** вул. Герцена, буд. 12, Київ, 04050, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Кабінет Міністрів України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мухаровська Інна Романівна
2. Inna R. Mukharovska

Кваліфікація: д.мед.н., доц., 19.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8487-0497**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вольнова Леся Миколаївна

2. Lesia M. Volnova

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9647-8214

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=aQmY47IAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мозгова Галина Петрівна

2. Halyna P. Mozghova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9763-3298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Білик Валентина Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Білик Валентина Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна